



**TWEEDE VERVOLGONDERZOEK NAAR DE
IMPLEMENTATIE VAN DE AANBEVELINGEN
BETREFFENDE HET
CRIMINALITEITSBESTRIJDINGSFONDS IN SINT MAARTEN**

**TWEEDE VERVOLGONDERZOEK NAAR DE
IMPLEMENTATIE VAN DE AANBEVELINGEN
BETREFFENDE HET
CRIMINALITEITSBESTRIJDINGSFONDS IN SINT MAARTEN**

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving
November 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Lijst met gebruikte afkortingen	4
Voorwoord	5
Samenvatting en aanbeveling	6
Samenvatting	6
Aanbeveling	7
Summary and recommendation	8
Summary	8
Recommendation	9
1. Inleiding	10
1.1 Inleiding en aanleiding	10
1.2 Onderzoeksvraag	10
1.3 Afbakening	11
1.4 Toetsingskader	11
1.5 Onderzoeksaanpak en -methode	11
1.6 Leeswijzer	12
2. Onderzoeksresultaten: stand van zaken aanbevelingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Stand van zaken 2022 Criminaliteitsbestrijdingsfonds	13
3. Eindconclusie en aanbeveling	21
3.1 Eindconclusie	21
3.2 Aanbeveling	22
Bijlage 1: Stand van zaken aanbevelingen	24

Lijst met gebruikte afkortingen

<i>Afkorting</i>	<i>Betekenis</i>
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CF/ fonds	Criminaliteitsbestrijdingsfonds
HOvJ	Hoofdofficier van Justitie
KPSM	Korps Politie Sint Maarten
LV CF	Landsverordening criminaliteitsbestrijdingsfonds
MvJ	Minister van Justitie
OM	Openbaar Ministerie
Wvd. S-G	Waarnemend Secretaris-generaal
SOAB	Stichting Overheidsaccountantsbureau
TBO	Team Bestrijding Ondernijning

Voorwoord

Een criminaliteitsbestrijdingsfonds (hierna: CF) kan een belangrijke rol spelen bij de bestrijding van criminaliteit. Immers, het is de bedoeling dat de inkomsten van het fonds worden gebruikt voor financiering van projecten in dat kader. De financiële inkomsten kunnen worden aangewend voor nieuwe projecten. Voorwaarde is dat zo'n fonds goed wordt beheerd en goed wordt benut, omdat het publieke gelden betreft.

In april 2019 bracht de Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) het rapport *'Het criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten. Onderzoek naar de financiering door het criminaliteitsbestrijdingsfonds in Sint Maarten'* uit. Op verschillende punten bleek het te ontbreken aan de randvoorwaarden voor een goed functionerend fonds. In zijn rapport deed de Raad zes aanbevelingen aan de minister van Justitie. Uit een eerste review bleek dat van die zes aanbevelingen er begin 2021 slechts één was opgevolgd. Van de overige vijf aanbevelingen was er één deels opgevolgd. De Raad deed de minister daarom de aanbeveling om alsnog: *'uitvoering te geven aan de vijf nog niet (geheel) ter hand genomen aanbevelingen en om daarvoor op de kortst mogelijke termijn de benodigde middelen beschikbaar te stellen'*.

Op verzoek van de minister van Justitie in het kader van het Landspakket Sint Maarten – om een onafhankelijke instantie aan te wijzen voor het toezicht op de nakoming van de afspraken - heeft de Raad in 2022 opnieuw de stand van zaken in kaart gebracht. De resultaten van dit vervolgonderzoek staan in dit rapport.

Alhoewel de vijf openstaande aanbevelingen nog steeds niet volledig zijn opgevolgd, denkt de Raad dat het grootste deel van die aanbevelingen op kortst mogelijke termijn, wél zal zijn opgevolgd. Zeker als het wetgevingstraject geprioriteerd wordt. De Raad stelt in de tussentijd ook voor om de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stop te zetten in afwachting van afronding van de ingezette trajecten. In dit rapport leest u waarop het voorgaande is gebaseerd.

De Raad dankt de betrokken organisaties en personen voor de constructieve wijze waarop zij hebben meegewerkt aan het onderzoek.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. M.K. Koelewijn, voorzitter
Mr. L.M. Virginia
Mr. M.R. Clarinda

Samenvatting en aanbeveling

Samenvatting

Inleiding

In 2019 publiceerde de Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) een rapport met zes aanbevelingen over het criminaliteitsbestrijdingsfonds (CF).¹ Vervolgens bekeek de Raad de opvolging van die aanbevelingen in 2021, waarvan slechts één aanbeveling was opgevolgd. In het Landspakket Sint Maarten (2020) is in het kader van de versterking van de rechtsstaat onder meer als maatregel opgenomen dat het beheer en toezicht ten aanzien van het CF op orde moet worden gebracht. Sint Maarten dient daartoe de aanbevelingen die de Raad eerder met betrekking tot het CF deed, op te volgen. Ook moest er een onafhankelijke instantie aangewezen worden voor het toezicht op de nakoming van de afspraken. Daarbij is ook een aantal deadlines gesteld. De Raad is op verzoek van de minister van Justitie die onafhankelijke instantie en verrichtte in dat kader in 2022 dit vervolgonderzoek.

Het gaat om de volgende vijf aanbevelingen van de Raad:

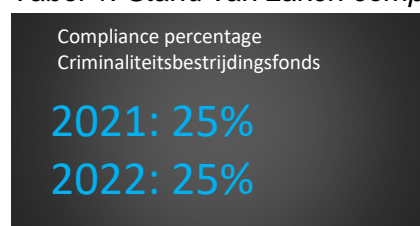
- consequente uitvoering wettelijke verplichtingen;
- opstellen actueel beleid;
- vastleggen van regels en waarborgen in een landsverordening i.v.m. risico's;
- bekendheid geven aan het fonds;
- verbetering fysieke en digitale administratie/registratie.

Van deze vijf aanbevelingen was begin 2021 alleen de laatste gedeeltelijk opgevolgd. Aan de andere vier was geen opvolging gegeven.

Algemene conclusie 2022

De Raad heeft op basis van dit vervolgonderzoek geconstateerd dat de stand van zaken medio 2022 niet is gewijzigd. In zijn rapport uit 2021 gaf de Raad de mate van opvolging van de aanbevelingen ook weer middels een *compliance percentage*². Deze is ongewijzigd gebleven en bedraagt in 2022 nog steeds 25%.

Tabel 1: Stand van zaken compliance percentage opvolging aanbevelingen CF



Overkoepelend beeld

Hoewel de aanbevelingen niet zijn opgevolgd, worden er door het ministerie wel stappen in de gewenste richting gezet voor het CF. Er zijn positieve ontwikkelingen te constateren. De Raad heeft in meerdere onderzoeken aanbevelingen gedaan ter verbetering van het beheer van het CF. De Raad stelde reeds eerder vast dat het bij de opvolging daarvan - zoals bij meerdere onderwerpen is geconstateerd - met name ontbrak aan prioritering, sturing,

¹ Zie voor een uitgebreide toelichting op het fonds het rapport van de Raad uit 2019 genaamd 'Het Criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten. Onderzoek naar de financiering door het criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten.

² Het compliance percentage als indicator wordt berekend door aan elke opgevolgde aanbeveling 1 punt, elke deels opgevolgde aanbeveling een ½ punt en aan een niet opgevolgde aanbeveling geen punten toe te kennen. Vervolgens wordt het aantal toegekende punten gedeeld door het totale aantal aanbevelingen en vermenigvuldigd met 100 om op het compliance percentage uit te komen.

samenwerking en informatievoorziening. Daar lijkt – ook al is dit via een andere dan de gebruikelijke weg - verandering in gekomen te zijn.

Door in het kader van het Landspakket onder meer een tijdspad af te spreken voor opvolging van de aanbevelingen van de Raad, is door het Land Sint Maarten alsook de minister van Justitie prioriteit gegeven aan de opvolging van de aanbevelingen van de Raad over het fonds. De Raad wijst echter wel op het belang van realistische(re) termijnen en een goede motivering en nakoming daarvan ter voorkoming van vertragingen.

Ook wijst de Raad erop dat de vijf niet opgevolgde aanbevelingen met elkaar samenhangen. Als met name de trajecten gerelateerd aan wetgeving en beleid zijn voltooid, zullen de overige aanbevelingen ook relatief snel opgevolgd kunnen worden.

Voorts meent de Raad het een goede ontwikkeling te vinden dat de samenwerking is opgezocht met het SOAB en wijst de Raad op het vervullen van bepaalde (essentiële) functies ten gunste van het beheer van het fonds.

De Raad meent op basis van het voorgaande dat in ieder geval het overgrote deel van de aanbevelingen op kortst mogelijke termijn, wél zal zijn opgevolgd. Zeker als het wetgevingstraject geprioriteerd wordt. Prioritering en blijvende aandacht zijn namelijk belangrijke voorwaarden, zeker gezien het reeds verstreken tijdsbestek. De Raad stelt in de tussentijd voor om de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stop te zetten in afwachting van afronding van de ingezette trajecten.

Aanbeveling

Aanbeveling

Gelet op de huidige stand van zaken herhaalt de Raad zijn aanbeveling uit 2021:

‘Geef uitvoering aan de vijf aanbevelingen van de Raad die nog niet zijn opgevolgd en stel de daarvoor benodigde middelen op de kortst mogelijk termijn beschikbaar’. De Raad stelt in de tussentijd ook voor om de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stop te zetten in afwachting van afronding van de ingezette trajecten.

Tabel 2: Overzicht stand van zaken aanbevelingen

Aanbevelingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds aan de minister van Justitie	Status 2021	Status 2022
Voer de uit de Landsverordening criminaliteitsbestrijdingsfonds voortvloeiende wettelijke verplichtingen consequent uit. Geef daarbij in ieder geval opvolging aan de reeds door de Raad gedane aanbevelingen ten behoeve van het fonds. Dit betreft: “Voeg bij indiening van de jaarlijkse begroting een beleidsplan waarin projecten zijn vermeld die in aanmerking komen voor financiering uit het criminaliteitsbestrijdingsfonds” en “Leid het daartoe, dat een stuurgroep misdadaadbestrijding wordt opgericht en betrek deze bij het beheer van het criminaliteitsbestrijdingsfonds”.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Stel actueel beleid op ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Betrek daarbij criteria, processen en procedures met betrekking tot de aanvraag, de behandeling, de toekenning en (de motivering van) beslissingen ten aanzien van projecten en indien relevant benodigde definities.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Leg ter beperking van risico's ten aanzien van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het Fonds regels en waarborgen vast in een landsverordening.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Zorg dat de fysieke en digitale administratie/registratie ten aanzien van indiening, beoordeling, toekenning en betaling van projecten volledig is en zorg ervoor dat de bijbehorende procedures en bescheiden, voortvloeiende uit de geldende wetgeving en beleid, worden nageleefd en tijdig worden verkregen.	Deels opgevolgd	Deels opgevolgd
Draag zorg dat alle vorderingen ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds worden (terug)betaald.	Opgevolgd	-
Geef meer bekendheid aan het criminaliteitsbestrijdingsfonds.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd

Summary and recommendation

Summary

Introduction

In 2019, the Law Enforcement Council (the Council) published a report with six recommendations for the Crime Prevention Fund (CF).³ The Council then looked at the follow-up of those recommendations in 2021, of which only one recommendation had been followed. In the context of strengthening the rule of law, the Sint Maarten Country Package (2020) includes as a measure that the management and supervision with regard to the CF must be put in order. To this end, Sint Maarten should follow the recommendations that the Council previously made with regard to the CF. An independent body also had to be appointed to monitor compliance with the agreements. A number of deadlines have also been set. At the request of the Minister of Justice, the Council is that independent body and carried out this follow-up inspection in 2022.

These are the following five recommendations made by the Council:

- consistent implementation of legal obligations;
- drawing up current policy;
- laying down rules and guarantees in a national ordinance regarding the risks;
- publicity for the fund;
- improvement of physical and digital administration/registration.

Of these five recommendations, only the last one was partially followed at the beginning of 2021. The other four had not been followed up.

General conclusion 2022

On the basis of this follow-up inspection, the Council found that the state of affairs had not changed by mid-2022. In its 2021 report, the Council also reflected on the extent of follow-up of the recommendations by means of a compliance percentage⁴. This has remained unchanged and is still 25% in 2022.

Table 2: State of affairs compliance percentage follow-up recommendations CF

Compliance percentage Crime Fund
2021: 25%
2022: 25%

Overall view

Although the recommendations have not been followed, steps are being taken for the CF in the desired direction. There are positive developments. The Council has made recommendations in several inspections to improve the management of the CF. The Council has already noted that its follow-up - as has been observed for several topics - was particularly

³ For a detailed explanation of the fund, see the Council's 2019 report '*Het Criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten. Onderzoek naar de financiering door het criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten*'.

⁴ The compliance percentage as an indicator is calculated by assigning 1 point to each recommendation followed, each partially followed recommendation a 1/2 point and no points to a not followed recommendation. Then the number of points awarded is divided by the total number of recommendations and multiplied by 100 to arrive at the compliance percentage.

lacking in prioritisation, control, cooperation and provision of information. That seems to have changed – even if this is via a different route than the usual one.

By agreeing on a timetable for the follow-up of the Council's recommendations in the context of the Country Package, Country Sint Maarten and the Minister of Justice have given priority to the follow up of the recommendations made by the Council regarding the CF. However, the Council stresses the importance of (more) realistic deadlines and a good motivation and compliance thereof in order to avoid delays.

The Council also points out that the five (partly) not followed recommendations are interrelated. Once the processes in particular related to legislation and policy have been completed, the other recommendations will also be able to be followed up relatively quickly. Furthermore, the Council considers it to be a good development that cooperation has been sought with SOAB and the Council points to the importance of filling in certain (essential) functions in favour of the management of the Fund.

On the basis of the above, the Council believes that at least the vast majority of the recommendations can be followed up in the shortest possible time. Especially if the legislative process is prioritized. Prioritisation and continued attention are important conditions, especially given the time frame that has already elapsed. In the meantime, the Council proposes to temporarily halt the (applications for) financing of (new) projects pending the completion of the projects that have been started.

Recommendation

Recommendation

In view of the current state of affairs, the Council reiterates its 2021 recommendation: *'Implement the five recommendations of the Council that have not yet been followed up and make the necessary resources available in the shortest possible time'. In the meantime, the Council also proposes to temporarily halt the (applications for) financing of (new) projects pending the completion of the projects that have been started.*

Tabel 3: Overzicht stand van zaken aanbevelingen

Recommendations Crimefund to the Minister of Justitie	Status 2021	Status 2022
Comply with the legal obligations as stated in the National Ordinance Crime Fund. In any event, give follow-up to the recommendations already made by the Council regarding the Fund. These concern: <i>'Include a policy plan to the annual budget listing the various projects that qualify for funding by the Crime Fund' and 'Guide the process toward the installment of the steering committee for the fight against crime, and involve the committee in the management of the Crime Fund'.</i>	Not followed	Not followed
Develop an up to date policy for the Crime Fund. In doing so, take into account the criteria, processes and procedures with regard to the submission-, handling-, granting of project request and (justification of) decisions in this respect and include the necessary definitions.	Not followed	Not followed
To limit risks of improper use and misuse of funds from the Crime Fund, establish rules and safeguards in a National Ordinance.	Not followed	Not followed
Ensure that the physical and digital administration/registration with regard to the submission, review, granting and payment of projects is complete and ensure that the procedures and documents pertaining to the applicable legislation and policies are complied with and are obtained in a timely manner.	Partially followed	Partially followed
Ensure that all claims on behalf of the Crime Fund are paid back.	Followed	-
Give more publicity to the Crime Fund.	Not followed	Not followed

1. Inleiding

1.1 Inleiding en aanleiding

Inleiding

In april 2019 bracht de Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) het rapport ‘*Het criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten. Onderzoek naar de financiering door het criminaliteitsbestrijdingsfonds in Sint Maarten*’ uit.⁵ In dit rapport deed de Raad zes aanbevelingen aan de minister van Justitie (MvJ). In 2021 heeft de Raad de opvolging van de aanbevelingen in het kader van het criminaliteitsbestrijdingsfonds onderzocht. Daaruit bleek dat van de in totaal zes aanbevelingen, één aanbeveling was opgevolgd (terugbetaling vorderingen fonds), één aanbeveling deels was opgevolgd (fysieke/digitale administratie en naleving van procedures van het fonds) en vier aanbevelingen niet waren opgevolgd (uitvoering wettelijke verplichtingen, opstellen beleid, opstellen landsverordening en bekendheid geven aan het fonds). De Raad beval aan de opvolging van de aanbevelingen met voorrang op te pakken.

Aanleiding

In het Landspakket Sint Maarten van december 2020 is in het kader van de versterking van de rechtsstaat onder meer als maatregel opgenomen dat het beheer en toezicht ten aanzien van het criminaliteitsbestrijdingsfonds op orde moet worden gebracht. Het land Sint Maarten dient daartoe de aanbevelingen uit de rapporten die de Raad deed in het kader van het criminaliteitsbestrijdingsfonds op te volgen. Er is ook een aantal deadlines gesteld. Vóór 15 juni 2021 diende er een onafhankelijke organisatie aangewezen te worden voor het toezicht op de nakoming van de gemaakte afspraken. Een aantal aanbevelingen zou op korte termijn, vóór 15 augustus 2021, opgevolgd moeten zijn. Het tijdpad voor vervolgacties zou worden bepaald op basis van de uitvoeringsagenda behorende bij het Landspakket. Ook moest er een onafhankelijke instantie aangewezen worden voor het toezicht op de nakoming van de afspraken. De Raad is op verzoek van de minister van Justitie die onafhankelijke instantie en verrichtte in dat kader in 2022 dit vervolgonderzoek.

1.2 Onderzoeksvraag

De hoofdvraag van dit tweede vervolgonderzoek luidt als volgt:

In hoeverre is er opvolging en uitvoering gegeven aan de vijf niet uitgevoerde aanbevelingen van de Raad ten aanzien van het criminaliteitsbestrijdingsfonds in Sint Maarten?

Het gaat hierbij om de volgende vijf niet (volledig) opgevolgde aanbevelingen:

Aanbevelingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds aan de minister van Justitie	Status 2021
Voer de uit de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds voortvloeiende wettelijke verplichtingen consequent uit. Geef daarbij in ieder geval opvolging aan de reeds door de Raad gedane aanbevelingen ten behoeve van het fonds. Dit betreft: “Voeg bij indiening van de jaarlijkse begroting een beleidsplan waarin projecten zijn vermeld die in aanmerking komen voor financiering uit het criminaliteitsbestrijdingsfonds” en “Leid het daartoe, dat een stuurgroep misdaadbestrijding wordt opgericht en betrek deze bij het beheer van het criminaliteitsbestrijdingsfonds”.	Niet opgevolgd

⁵ Zie voor een uitgebreide toelichting op het fonds het rapport van de Raad uit 2019 genaamd ‘Het Criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten. Onderzoek naar de financiering door het criminaliteitsbestrijdingsfonds Sint Maarten.

Stel actueel beleid op ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Betrek daarbij criteria, processen en procedures met betrekking tot de aanvraag, de behandeling, de toekenning en (de motivering van) beslissingen ten aanzien van projecten en indien relevant benodigde definities.	Niet opgevolgd
Leg ter beperking van risico's ten aanzien van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het Fonds regels en waarborgen vast in een Landsverordening.	Niet opgevolgd
Zorg dat de fysieke en digitale administratie/registratie ten aanzien van indiening, beoordeling, toekenning en betaling van projecten volledig is en zorg ervoor dat de bijbehorende procedures en bescheiden, voortvloeiende uit de geldende wetgeving en beleid, worden nageleefd en tijdig worden verkregen.	Deels opgevolgd
Geef meer bekendheid aan het criminaliteitsbestrijdingsfonds.	Niet opgevolgd

1.3 Afbakening

Deze inspectie betreft een vervolgonderzoek, waarbij het onderzoek gericht is op de wijze waarop de MvJ opvolging heeft gegeven aan de eerdere aanbevelingen van de Raad.

1.4 Toetsingskader

In dit vervolgonderzoek is de Raad nagegaan in hoeverre de MvJ opvolging heeft gegeven aan de aanbevelingen uit 2019 waarvan in 2021 was geconstateerd dat die nog niet waren opgevolgd. Die aanbevelingen vormen dan ook het toetsingskader voor dit onderzoek. De Raad heeft in dit onderzoek, naast de opvolging van de bedoelde aanbevelingen, voor zover relevant, ook aandacht besteed aan de ontwikkelingen na de publicatie van het rapport in januari 2021.

Overigens heeft de MvJ op geen van beide eerdere rapporten van de Raad over het CF een (inhoudelijke) reactie gegeven. Zou dat wel het geval zijn geweest, dan had de Raad de inhoud daarvan kunnen betrekken in dit onderzoek.

1.5 Onderzoeksaanpak en -methode

Het onderzoek begon met een oriëntatie op het onderwerp aan de hand van eerdere rapporten van de Raad en andere relevante documenten waarover de Raad beschikte. Op basis van die oriëntatie werd een plan van aanpak opgesteld. Er zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie⁶ en de advocatuur⁷. Daarnaast heeft de Raad ook een vragenlijst opgesteld met betrekking tot de vijf nog niet (geheel) opgevolgde aanbevelingen. De Raad heeft deze vragenlijst uitgezet bij het Korps Politie Sint Maarten, de Landsrecherche, de Stichting Justitiële Instellingen Sint Maarten, de Voogdijraad, de gevangenis, de immigratie- en grenscontroledienst, de douane, de Kustwacht en het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties. Deze organisaties is verzocht - voor zover bekend - de stand van zaken betreffende de aanbevelingen te beschrijven. En er is gevraagd naar eventuele ingediende projectvoorstellen en naar eventuele andere ontwikkelingen die van belang kunnen zijn voor het CF. De Raad ontving van het KPSM en de Voogdijraad een reactie binnen de gestelde termijn. Dat van de andere organisaties geen reactie is ontvangen is niet als zodanig van invloed op de bevindingen in het rapport, omdat de organisaties geen directe (wettelijke) rol hebben bij het fonds.

Vervolgens heeft de Raad de op de hiervoor beschreven wijze verkregen informatie geanalyseerd en een concept-rapport met de feitelijke bevindingen opgesteld. Dit concept-rapport is door de Raad in het kader van wederhoor aangeboden aan zowel het ministerie als de betrokken diensten. Vervolgens heeft de Raad de wederhoorreacties verwerkt en het rapport vastgesteld.

⁶ Met telefonische input van de beleidsmedewerker van het Parket Procureur-Generaal.

⁷ Een deel van de inkomsten van het fonds heeft te maken met de verkoop van bij onherroepelijk vonnis verbeurdverklarde goederen en aan het verkeer onttrokken voorwerpen, ontneming van het door middel van een strafbaar feit behaald voordeel en de inning van boetes.

1.6 Leeswijzer

Dit rapport is op de volgende wijze opgebouwd. Na het inleidende hoofdstuk 1 zijn in hoofdstuk 2 de onderzoeksresultaten en de beoordeling daarvan weergegeven. Per aanbeveling uit het rapport van 2019 is eerst de aanbeveling beschreven, gevolgd door de bevindingen uit het rapport van 2021 en zijn daarna de resultaten van dit vervolgonderzoek in 2022 weergegeven. Daarna volgt steeds een beoordeling. Hoofdstuk 3 bevat de eindconclusie en de aanbeveling.

2. Onderzoeksresultaten: stand van zaken aanbevelingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijft de Raad de vijf niet (volledig) opgevolgde aanbevelingen uit het rapport van 2019 en de daarbij behorende bevindingen uit 2021. Ook geeft de Raad de bevindingen van dit tweede vervolgonderzoek in 2022 weer. Ten slotte volgt aan het eind van elke paragraaf een beoordeling.

2.2 Stand van zaken 2022 Criminaliteitsbestrijdingsfonds

Hieronder wordt per aanbeveling de stand van zaken in 2022 weergegeven.

Aan de minister van Justitie:

Aanbeveling 1: Voer de uit de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds voortvloeiende wettelijke verplichtingen consequent uit. Geef daarbij in ieder geval opvolging aan de reeds door de Raad gedane aanbevelingen ten behoeve van het fonds. Dit betreft: *“Voeg bij indiening van de jaarlijkse begroting een beleidsplan waarin projecten zijn vermeld die in aanmerking komen voor financiering uit het criminaliteitsbestrijdingsfonds” en “Leid het daartoe, dat een stuurgroep misdaadbesteding wordt opgericht en betrek deze bij het beheer van het criminaliteitsbestrijdingsfonds”*. De aanbeveling is door de Raad in zijn database ingedeeld in de categorie ‘beleid’⁸.

Bevindingen 2021

De Raad constateert dat deze aanbeveling niet is opgevolgd. De aanbeveling bestaat uit een algemene aanbeveling om de wettelijke verplichtingen consequent uit te voeren. In ieder geval moet opvolging worden gegeven aan de aanbeveling over de verplichtingen ten aanzien van het beleidsplan en de begroting. Dat geldt ook voor de aanbeveling over de stuurgroep misdaadbesteding. Er worden geen beleidsplannen en begrotingen opgesteld en de stuurgroep misdaadbesteding is niet opgericht. Er is weinig substantiële vooruitgang voor wat betreft de naleving van de wettelijke verplichting over toezicht, beheer en sturing bij het gebruiken van het Fonds, wat de nodige risico's met zich meebrengt.

Bevindingen 2022

Wettelijke verplichtingen CF

Volgens de Landsverordening houdende instelling van het CF (LV CF) beheert de minister het CF.⁹ Onder toezicht van de MvJ is het hoofd van de afdeling Justitiële zaken belast met de dagelijkse leiding van het fonds. Momenteel is er geen hoofd Justitiële Zaken aangesteld en houdt de waarnemend secretaris-generaal (wnd. S-G) die de functie van hoofd Justitiële Zaken waarneemt, zich bezig met het fonds. Meer specifiek met de sturing op de voortgang in het kader van de opvolging van de desbetreffende aanbeveling.

⁸ De Raad deelt in het kader van zijn algehele review aanbevelingen in categorieën in. Zie voor een verdere uitgebreide uitleg het rapport van de Raad voor de rechtshandhaving uit 2021 genaamd *Algehele review aanbevelingen. Deelonderzoek 2: Criminaliteitsbestrijdingsfonds, opsporings- en vervolgingsbeleid OM, tenuitvoerlegging van geldboetes, schadevergoedingen en ontnemingen, het OM in de incidentgerichte opsporing en samenwerking tussen parketten OM*.

⁹ Artikel 4 Landsverordening houdende instelling van een criminaliteitsbestrijdingsfonds.

Volgens de wnd. S-G gaat de jaarlijkse indiening van de begroting nog niet gepaard met een beleidsplan, omdat het ministerie eerst een drietal trajecten wil afronden. Het ministerie van Justitie heeft de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) in de arm genomen om het ministerie hierin te ondersteunen. Het betreft ondersteuning in het opstellen van een beleidsplan, het opstellen van een handboek (zie [aanbeveling 2](#)) en de aanpassing van de LV CF (zie [aanbeveling 3](#)). De voortgang van de gemaakte afspraken – waaronder die over het fonds - wordt door middel van de uitvoeringsagenda in het kader van het Landspakket elk kwartaal gemonitord. In het laatst gepubliceerde document (1 juli – 30 september 2022) zijn als beoogde resultaten aangegeven dat per 1 september 2022:

- het beleidsplan en handboek zijn vastgesteld;
- de financiële administratie is ingericht;
- de uitvoeringsorganisatie is opgericht en ingewerkt; en
- de evaluatie is afgerond en het project is afgesloten.¹⁰

De wnd. S-G merkt op dat de trajecten trager verlopen dan gehoopt, vanwege het tekort aan (kwalitatief goed opgeleid) personeel. Als gevolg hiervan wordt het in het Landspakket afgesproken tijdspad ter opvolging van de aanbevelingen over het fonds niet gehaald. In de uitvoeringsagenda is ook aangegeven dat het project bij de start vertraging heeft opgelopen, maar dat de verwachting is dat de uiteindelijke deadline gaat worden gehaald.¹¹ Het (aangepaste) tijdspad is door de Raad van Ministers besproken in verband met de derde kwartaalrapportage voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Het niet behalen van de afgesproken termijnen heeft vooralsnog in de praktijk geen (financiële) consequenties voor de begroting. Financiering van de genoemde trajecten vindt namelijk plaats vanuit het CF zelf.

Er is eind augustus 2022 overleg geweest tussen de SOAB en de MvJ om de prioriteiten voor het beleidsplan vast te stellen. Het is de bedoeling dat het beleidsplan vóór het eind van 2022 gereed is, maar het behalen daarvan blijft afhankelijk van de prioritering daarvan door de minister. Ook is het nog niet zeker of het beleidsplan op tijd gereed zal zijn om toegevoegd te kunnen worden aan de begroting van 2023. Dit zal zeker wel het geval zijn voor de begroting voor 2024, aldus de wnd. S-G. Het KPSM is niet betrokken bij het beleidsplan, maar geeft aan graag gesprekspartner te willen zijn als stakeholder. Het korps is een van de organisaties wiens werkzaamheden uiteindelijk (kunnen) leiden tot een groot deel van de inkomsten van het fonds.

Op grond van artikel 3 van de LV CF heeft het fonds verschillende inkomsten. De inkomsten kunnen ook bestaan uit een bijdrage ten laste van de algemene middelen. De wnd. S-G wijst erop dat op Curaçao de inkomsten van het fonds naast onder meer opbrengsten uit inning van boetes ook bestaat uit een dergelijke bijdrage. Van deze mogelijkheid is in Sint Maarten nog geen gebruik gemaakt.

Stuurgroep

Er is nog geen stuurgroep misdadbestrijding. De wnd. S-G geeft aan dat het de bedoeling is om de drie trajecten eerst af te ronden, zodat de basis voor het fonds goed op orde is. Daarna

¹⁰ Landspakket Sint Maarten. Uitvoeringsagenda 1 juli – 30 september 2022.

¹¹ Tijdens het schrijven van dit rapport is de uitvoeringsagenda over het vierde kwartaal gepubliceerd. Hierin is vrijwel hetzelfde opgenomen als in die over het derde kwartaal. Echter met dien verstande dat als beoogd resultaat is toegevoegd dat de stuurgroep misdadbestrijding per 1 januari 2023 is opgericht en ingericht.

zullen de leden voor de stuurgroep worden geworven. Een knelpunt dat wordt voorzien, betreft de benoeming van geschikte leden. In Sint Maarten moet steeds uit dezelfde ‘vijver gevist’ worden.

Beoordeling

Voor wat betreft aanbeveling 1, over de uitvoering van wettelijke verplichtingen, stelt de Raad vast dat deze nog niet consequent nageleefd worden. Meer specifiek zijn de verplichtingen ten aanzien van het jaarlijkse beleidsplan en de begroting niet nagekomen. Het traject om te komen tot een beleidsplan is in samenwerking met de SOAB wel opgestart, maar bevindt zich in de beginfase. Ook is de stuurgroep nog niet opgericht. Op basis van het voorgaande beoordeelt de Raad de eerste aanbeveling daarom als nog steeds niet opgevolgd.

Aanbeveling 2: Stel actueel beleid op ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Betrek daarbij criteria, processen en procedures met betrekking tot de aanvraag, de behandeling, de toekenning en (de motivering van) beslissingen ten aanzien van projecten en indien relevant benodigde definities. De aanbeveling is door de Raad in zijn database ingedeeld in de categorie ‘beleid’.

Bevindingen 2021

Deze aanbeveling is niet opgevolgd, omdat er geen beleid is opgesteld voor het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Er zijn geen procedures beschreven voor het indienen van projecten. Ook zijn de te bewandelen trajecten voor de behandeling van aanvragen niet helder en vindt registratie niet consequent plaats. Voorts zijn er geen procedures voor de controle en de betaling uit het fonds. Er was behoefte aan ministeriële kaders om het proces rondom het CF te kunnen beschrijven. Het fonds wordt onvoldoende aangestuurd vanuit de wettelijke verantwoordelijken. Voorts heerst er in de praktijk onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is voor het daadwerkelijk opstellen van het beleid, de processen en de procedures voor het fonds. Het ministerie was zich daarom bewust van de noodzaak om processen en procedures voor het CF te beschrijven.

Bevindingen 2022

Zoals aangegeven, ondersteunt de SOAB ook bij het opstellen van een handboek. De SOAB was reeds gestart om een concept handboek op te stellen voor Curaçao. Na inzage van het concept vond het ministerie van Justitie te Sint Maarten het niet nodig om het wiel opnieuw uit te vinden. Het concept-handboek van Curaçao zal daarom als basis dienen en zal aangepast worden naar de behoeften van Sint Maarten. Zodoende heeft het ministerie al input geleverd aan de SOAB voor het concept-handboek voor Sint Maarten. Het beleid zal in ieder geval de ‘spelregels’ (bijvoorbeeld hoe en waar een project ingediend moet worden), de werkprocessen, en de procedures bevatten, aldus de wnd. S-G. Het streven is om het handboek voor het eind van 2022 gereed te hebben, echter is dit ook afhankelijk van prioritering daarvan door de minister. Het OM geeft aan kennis te hebben van het onderwerp en het opstellen van beleid en de grootste ‘hoofdleverancier’ te zijn van het fonds. Het OM vindt het daarom vanzelfsprekend dat het OM en de betrokken justitiële organisaties betrokken zullen worden bij het opstellen van het beleid. Dit is momenteel nog niet het geval.

Beoordeling

Aanbeveling 2 betreft het opstellen van beleid. Het traject om te komen tot beleid is opgestart in samenwerking met de SOAB. De Raad vindt het een goede ontwikkeling dat het ministerie ervoor gekozen heeft om daar waar mogelijk gebruik te maken van bestaande documenten als basis voor het eigen beleid. De Raad meent dat in ieder geval het OM en het KPSM een

goede bijdrage zouden kunnen leveren aan het opstellen van het beleid, gezien hun ervaringen en spoort het ministerie daarom aan hen hierbij te betrekken. Dit kan bijvoorbeeld door hen te vragen om het concept-handboek van *feedback* te voorzien. Gezien het stadium waarin het opstellen van beleid zich bevindt, beoordeelt de Raad ook deze aanbeveling als niet-opgevolgd.

Aanbeveling 3: Leg ter beperking van risico's ten aanzien van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het fonds regels en waarborgen vast in een Landsverordening. *De aanbeveling is door de Raad in zijn database ingedeeld in de categorie 'wettelijk kader'.*

Bevindingen 2021

Deze aanbeveling is niet opgevolgd. Er is geen landsverordening opgesteld waarin regels en waarborgen zijn vastgelegd om de risico's van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het fonds te beperken. Tijdens het onderzoek is aangegeven dat het ministerie van Justitie daarvoor geen noodzaak zag. Dit omdat de LV CF zelf al naar de Comptabiliteitslandsverordening verwijst en deze laatste verordening de te volgen procedures bevat. Daarmee bood de Comptabiliteitslandsverordening volgens het ministerie voldoende waarborgen tegen oneigenlijk gebruik van het fonds. Ook worden de waarborgen in de Landsverordening materieel ambtenarenrecht en het Wetboek van Strafrecht genoemd in dit kader.

Bevindingen 2022

De wnd. S-G wijst op het constante dilemma tussen onvoldoende financiële middelen voor bepaalde zaken versus dat er wel geld in het CF zit en het daardoor gebruikt wordt voor zaken waar het eigenlijk niet voor bedoeld is.

De SOAB ondersteunt het ministerie ook in het traject voor het concipiëren van een voorstel van wijziging van de LV CF. Er wordt momenteel gewerkt aan een concept, dat in september 2022 besproken is tussen het ministerie en de SOAB. De wnd. S-G zou in dat gesprek onder meer nagaan of de in dit kader relevante aanbevelingen van de Raad ook zijn verwerkt in het concept. De inspecteurs van de Raad hebben het concept ter plaatse digitaal op hoofdlijnen kunnen inzien. Het betreft een wijziging van de Landsverordening CF uit 2013 en bevat vooralsnog onder meer de volgende onderwerpen: inkomsten, organisatie, mogelijke vormen subsidiëring, uitvoering, beoordeling, toezicht en verantwoording, en sancties. Het streven is om het concept eind dit jaar gereed te hebben. Vervolgens moet voor de wijziging van de LV CF het voorgeschreven wetgevingstraject doorlopen worden. Daarom is er ook overleg met Juridische Zaken & Wetgeving van het ministerie van Algemene Zaken, aldus de wnd. S-G. Het wetgevingstraject zal relatief veel tijd (jaren) in beslag (kunnen) nemen.

Beoordeling

Ter beperking van risico's van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het fonds beval de Raad aan om regels en waarborgen vast te leggen in een Landsverordening. Het traject ter wijziging van de landsverordening CF is gestart en er wordt momenteel gewerkt aan een document met daarin de voorgenomen wijzigingen en aanvullingen. Dit document bevindt zich in de fase van opstelling en overleg daarover. Daarna moet het voorgeschreven wettelijk traject gevolgd worden. Het zal nog geruime tijd duren voordat de wijziging van de landsverordening in werking zal treden. Daarom beoordeelt de Raad ook de derde aanbeveling als niet opgevolgd.

Aanbeveling 4: Zorg dat de fysieke en digitale administratie/registratie ten aanzien van indienen, beoordelen, toekennen en betaling van projecten volledig is en zorg dat de bijbehorende procedures en bescheiden voortvloeiende uit de geldende wetgeving en beleid worden nageleefd en tijdig worden verkregen. De aanbeveling is door de Raad in zijn database ingedeeld in de categorie ‘werkprocessen’.

Bevindingen 2021

De Raad beoordeelde deze aanbeveling als deels opgevolgd.

Naleving van beleid en wetgeving en rol actoren bij het fonds

De betrokkenheid van de controllers van het ministerie van Justitie, de Secretaris-Generaal van Justitie, het hoofd Justitiële Zaken en de minister van Justitie blijkt niet consequent en eenduidig. Er is geen beleid geschreven voor de te bewandelen procedures voor de fysieke en/of digitale administratie/registratie ten aanzien van het indienen, beoordelen, toekennen en de betaling van projecten. Ook is niet specifiek voor het fonds bepaald welke bescheiden ingediend dienen te worden voor de accordering van projecten. De wettelijke uitgangspunten van de Comptabiliteitslandsverordening worden gehanteerd bij het indienen van projecten. Wanneer het traject eenmaal doorlopen is en er betaling kan plaatsvinden ten behoeve van een project, is de betaling wel goed geadministreerd via de bankrekening van het fonds.

Registratie en administratiesysteem

De (financiële) registraties ter zake van het fonds worden thans hoofdzakelijk op drie manieren bijgehouden, namelijk via DECOS (nog niet consequent), de bankrekening van het fonds en via een deels fysieke administratie (tot en met 2018). Het administratiesysteem voor betalingen is thans transparanter vormgegeven, door meer overzicht op de tegoeden van het fonds en meer controle op de uitgaven van het fonds. Er wordt gewerkt met een ‘vier tot zes ogen principe’ of ‘tweestapsbetaling’. De betalingen vanuit het fonds vinden nog steeds digitaal plaats wat meer zicht geeft. De verwachting van het ministerie is dat de administratie van het fonds kan verbeteren in de komende jaren. Er is nog steeds overzicht over wat op de rekening van het fonds staat aan tegoeden en het streven is om verder orde op zaken te stellen.

Facilitering administratie voor instroom van geld naar het fonds

De administratie van en zicht op de instroom van bedragen op de rekening van het fonds verdient meer aandacht. In het kader van een sluitende administratie is de facilitering van de administratie door anderen ten behoeve van de inkomsten voor het fonds ook van belang, omdat dit een zaak is van alle betrokkenen. Dit zijn met name het KPSM, de griffier van het Hof en het OM. Onder meer het achterhalen van de herkomst van betalingen was een knelpunt. Betalingen ten behoeve van het fonds worden gedaan via de pinautomaat bij het OM en bij de bank, bij het KPSM en bij het ontvangerskantoor van het Land Sint Maarten. Het is zowel bij het OM als bij het ministerie van Justitie in beperkte mate tot niet bekend welke tegoeden nog geïncasseerd moeten worden. Op een verzoek van de Raad aan het ministerie om het huidige saldo van het fonds te ontvangen is niet binnen de gestelde termijn voldaan.

Bevindingen 2022

Financiële administratie

De functie van controller heeft niet meer een sleutelrol bij de fysieke en digitale administratie/registratie en ontwikkelingen in dat kader, zoals die naar voren kwam tijdens het vorige onderzoek, aldus de wnd. S-G. De wnd. S-G ziet de functie van controller wel nog steeds als sluitstuk op het geheel, gezien zijn controlerende functie.

Het plan is om de eerste fase af te ronden, zijnde aanpassing van de wetgeving en het opstellen van het handboek en het beleidsplan. Met name het eerdergenoemde handboek met daarin het beleid is volgens het ministerie namelijk nodig om op basis daarvan een gedegen administratie te kunnen opzetten. Daarna zal de financiële administratie – conform voorstel van de SOAB – in het programma Quickbooks plaatsvinden. De SOAB wilde hier direct mee beginnen, de uitvoering daarvan is echter aangehouden door de wnd. S-G. Het ministerie wil eerst een gedegen computer(systeem) hebben waarop het programma kan worden geïnstalleerd met bijbehorende autorisaties. Dit omdat in het verleden te vaak belangrijke informatie van het fonds verloren is gegaan. Het ministerie wil ook een persoon werven die onder meer belast zal worden met de administratie van het fonds. De verwachting is dat het programma Quickbooks uiterlijk begin 2023 in gebruik wordt genomen.

Instream van gelden

Het traject inzake inbeslaggenomen gelden (bijvoorbeeld inbeslaggenomen gelden door het Team Bestrijding Ondernijning (TBO) en de verkoop van in beslag genomen goederen verloopt naast het OM mede via de griffier van het Hof, omdat deze laatste de beheerder is van gelden en goederen in het kader van beslag. Als een vonnis onherroepelijk is geworden en het geld verbeurdverklaard is dan stort de beheerder de gelden door naar het CF. Dit kan volgens het OM complex zijn omdat soms een deel van het geld naar het CF moet en een deel terug moet naar de verdachte. Een en ander moet volgens het OM nog goed gestroomlijnd worden. Er zijn hierover gesprekken gaande tussen het Gerecht en het OM.

Betalingen bestemd voor het CF worden door degene die bijvoorbeeld een boete moet betalen nog steeds versnipperd gedaan bij het OM en de Landsontvanger. Ook worden er betalingen gedaan bij of via de banken. Er worden geen betalingen meer gedaan bij het KPSM. Onder meer het achterhalen van de herkomst van betalingen was een knelpunt, omdat geregeld geen betalingskenmerk werd vermeld.

Het OM is de afgelopen tijd bezig geweest om de op de bankrekening van het OM (derdenrekening) binnengekomen betalingen zonder kenmerk in de periode van 2018 tot en met juni 2022 in kaart te brengen. Op een enkele betaling na zijn al de voor het CF bestemde betalingen bekend. Nadat alles is uitgezocht zal het geld doorgestort worden naar het CF. Hierover heeft medio 2022 al een gesprek plaatsgevonden tussen het ministerie en het OM. Het OM heeft de eerder met de bank gemaakte afspraak, dat er geen betalingen aangenomen zullen worden zonder kenmerk, herbevestigd. Dit verloopt volgens het OM de laatste maanden beter, omdat het OM mensen aan de balie krijgt die zijn doorverwezen voor een betalingskenmerk.

Het pinapparaat¹² van het OM, gelinkt aan de derdenrekening van het OM, is al geruime tijd defect. De bedoeling is dat het nieuwe pinapparaat gekoppeld wordt aan de bankrekening van het CF, zodat de betalingen niet meer via de bankrekening van het OM lopen. Het OM hoeft dan alleen de betaling in het eigen systeem af te boeken en te verwerken op de strafkaarten. Ook het KPSM wijst op het voordeel van rechtstreekse betalingen naar het fonds. Het streven is om het pinapparaat uiterlijk per 1 januari 2023 in gebruik te nemen. Het is het ministerie dat het pinapparaat formeel moet regelen. De ingebruikname van het pinapparaat zal gepaard gaan met een mediacampagne van het ministerie en het OM gezamenlijk over het betalen van onder meer boetes. Een goede registratie blijft bij alle werkwijzen een voorwaarde, aldus het OM.

Naast het OM krijgt ook de Landsontvanger gelden binnen die bestemd zijn voor het CF. Het gebrek aan zicht op de exacte betalingen ten behoeve van het fonds en op het al dan niet doorstorten van deze betalingen naar het fonds, blijft in de praktijk een knelpunt, aldus de wnd. S-G en het OM. Als gevolg hiervan kunnen er mogelijk minder gelden dan zou moeten op de bankrekening van het fonds staan. Er vindt geen specifiek overleg over het CF plaats

¹² In de eerdere rapporten wordt gesproken over een pinautomaat, terwijl pinapparaat wordt bedoeld.

tussen de ministeries van Justitie en van Financiën. Wel is er volgens de wnd. S-G aan het ministerie van Financiën een overzicht geleverd van de uitgaven van het CF. Het ministerie van Financiën heeft ook de SOAB ingehuurd om dit jaar een audit van de jaarrekening van het CF te doen. Het is de bedoeling om informatie over de afgelopen jaren daarbij mee te nemen. Er moet volgens de wnd. S-G nog een gesprek komen tussen het ministerie van Justitie en de SOAB over de inkomsten en uitgaven van het fonds.

Administratie van projecten

De wnd. S-G geeft aan dat zij nog moet nagaan bij de SOAB of de administratie van de in het kader van projecten relevante documenten ook in het Quickbooks programma bijgehouden kan worden of dat er een apart programma beschikbaar is daarvoor. Het aanschaffen en de ingebruikname van dit programma zal gelijklopen met het financiële administratie traject.

Volgens het ministerie van Justitie heeft er tot op heden niemand een beroep gedaan op het fonds door middel van een projectvoorstel. Naast het OM geven bijvoorbeeld nog twee organisaties op basis van de vragenlijst aan geen projecten te hebben ingediend. De Voogdijraad heeft wel een aantal voorstellen voor projecten op het gebied van jeugdreclassering liggen. Echter is de Voogdijraad niet bekend met de vereisten om een project in te kunnen indienen, maar zou deze graag willen weten. Het KPSM heeft ook geen projecten ingediend en geeft daarvoor als reden het gebrek aan communicatie over het fonds. Het KPSM zal daarom zelf meer proactief te werk gaan door het doen van projectvoorstellen en deze op de eigen jaaragenda te plaatsen en zal dit jaar in ieder geval één concreet projectvoorstel indienen over communicatiemiddelen. Een advocaat oppert dat het een goed idee zou zijn om een project in te dienen voor een schadefonds voor slachtoffers en mede in het kader van preventie een project voor sociale woningen/begeleid wonen voor jongeren. Er is in afwachting van de eerdergenoemde drie trajecten geen (tijdelijke) stop op het indienen van projecten. In het geval dat op dit moment een projectvoorstel gedaan zou worden, dan zou dat voornamelijk via de minister van Justitie lopen. Er wordt een advies(blad) opgesteld en indien akkoord getekend door de minister. Vervolgens worden de gelden via de gebruikelijke weg behorende bij het adviestraject ter beschikking gesteld van de aanvrager. Daarna moet de aanvrager halverwege de uitvoering van het project een rapportage indienen over het verloop van het project. Momenteel zijn er geen verdere voorwaarden gesteld over hoe er met aanvragen moet worden omgegaan.

Beoordeling

Aanbeveling 4 betreft de volledigheid van de fysieke en digitale administratie/registratie ten aanzien van indiening, beoordeling, toekenning en betaling van projecten. Deze aanbeveling gaat tevens over naleving van de bijbehorende procedures en tijdige verkrijging van bescheiden voortvloeiende uit de geldende wetgeving en beleid. De Raad stelt vast dat de fysieke en digitale administratie dan wel registratie nog steeds niet volledig op orde is en zich vrijwel in dezelfde fase bevindt als tijdens de inspectie in 2021. De rol van de controller is verwaterd en zou volgens de Raad weer beter benut moeten worden. De verdere ontwikkeling van de administratie en registratie staat grotendeels in de wacht in afwachting van het afronden van het beleid en het verkrijgen van de benodigde middelen. De gevolgen hiervan zijn momenteel beperkt omdat er weinig tot geen aanvragen worden ingediend en met eventuele aanvragen terughoudend zou worden omgegaan. Echter aangezien de trajecten van het opstellen van het beleidsplan en het handboek nog lopen, ligt het volgens de Raad voor de hand dat de minister de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stopzet in afwachting van afronding van beide trajecten. Dit ter beheersing van mogelijke risico's van oneigenlijk gebruik en ter voorkoming van (een schijn van) willekeur.

Voorts is de versnipperde betaling van met name boetes nog steeds problematisch. Nu het ministerie bezig is met de verschillende trajecten meent de Raad dat hierbij ook specifiek aandacht moet zijn voor een oplossing voor dit knelpunt dat in de praktijk werkbaar is. De

Raad denkt daarbij bijvoorbeeld aan betaling op een centraal punt en het maken van concrete afspraken tussen alle betrokkenen. De Raad hoopt in ieder geval dat vaart gemaakt zal worden met het pinapparaat bij het OM.

Op grond van het voorgaande is er nauwelijks voortgang geboekt op dit onderwerp. De Raad beoordeelt daarom deze aanbeveling nog steeds als deels opgevolgd.

Aanbeveling 5¹³: Geef meer bekendheid aan het criminaliteitsbestrijdingsfonds. *De aanbeveling is door de Raad in zijn database ingedeeld in de categorie 'service en communicatie'.*

Bevindingen 2021

Deze aanbeveling is niet opgevolgd. Vanuit de minister van Justitie dan wel het ministerie van Justitie zijn geen initiatieven genomen om meer bekendheid aan het CF te geven. De laatste oproep aan de diensthoofden van de uitvoeringsorganisaties vallend onder het ministerie van Justitie om concrete projectvoorstellen te doen, dateert uit 2018. Desondanks zijn er geen nieuwe projecten ingediend.

Bevindingen 2022

Meerdere organisaties geven aan graag duidelijkheid over het CF te willen en ingelicht te worden over de mogelijkheden om een beroep te doen op het fonds. Een campagne om meer bekendheid te geven aan het CF, maakt momenteel geen deel uit van de eerdergenoemde drie trajecten. Dit zal pas na afronding van al de trajecten, waaronder het wetgevingstraject, aan de orde zijn. Dit laat daarom nog een tijd op zich wachten. Ook zal een campagne door het ministerie van Justitie zelf gefinancierd moeten worden vanuit de begroting, waardoor hier tijdig gelden voor beschikbaar moeten zijn en dit gereserveerd moet worden op de begroting.

Beoordeling

De vijfde aanbeveling betreft het geven van bekendheid aan het fonds. De Raad kan de redenering van het ministerie dat eerst ingezet wordt op het op orde krijgen van de basis voor het fonds door onder meer het opstellen van een handboek alvorens bekendheid aan het fonds, volgen, omdat op deze wijze de juiste basis gecommuniceerd kan worden aan alle betrokkenen. Echter dit betekent dat uitvoering van deze aanbeveling door het ministerie wordt aangehouden en als laatste uitgevoerd zal worden. Daarom beoordeelt de Raad ook deze aanbeveling als niet-opgevolgd.

¹³ Officieel is dit aanbeveling 6 in de rapporten uit 2019 en 2021.

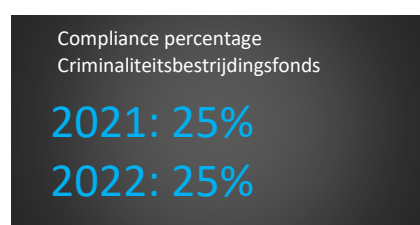
3. Eindconclusie en aanbeveling

3.1 Eindconclusie

Beantwoording hoofdvraag

In dit vervolgonderzoek heeft de Raad gekeken in hoeverre de tijdens de inspectie in 2021 als niet of slechts gedeeltelijk opgevolgd aangemerkte aanbevelingen (5 aanbevelingen) in 2022 zijn opgevolgd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt dat de vijf aanbevelingen nog steeds niet zijn opgevolgd. De stand van zaken voor wat betreft de opvolging van de aanbevelingen is daarom hetzelfde als in 2021. In zijn rapport uit 2021 gaf de Raad de mate van opvolging van de aanbevelingen ook weer middels een *compliance percentage*¹⁴. Deze is ongewijzigd gebleven en bedraagt in 2022 nog steeds 25%. Er is sec voor wat betreft opvolging van de aanbevelingen geen vooruitgang geboekt.

Tabel 3: Stand van zaken compliance percentage opvolging aanbevelingen CF



Overkoepelend beeld

Dat de aanbevelingen niet zijn opgevolgd, betekent volgens de Raad niet dat er geen stappen in de gewenste richting worden gezet voor het CF. De Raad heeft in meerdere onderzoeken aanbevelingen gedaan ter verbetering van het beheer van het CF. De Raad stelde reeds eerder vast dat het bij de opvolging daarvan - zoals bij meerdere onderwerpen is geconstateerd - met name ontbrak aan prioritering, sturing, samenwerking en informatievoorziening. Daar lijkt – ook al is dit via een andere dan de gebruikelijke weg - verandering in gekomen te zijn. Eind 2020 zijn Sint Maarten en Nederland namelijk een overeenkomst aangegaan ter uitvoering van de maatregelen in het Landspakket Sint Maarten. Door onder meer af te spreken dat de door de Raad gedane aanbevelingen opgevolgd dienen te worden binnen een bepaald tijdpad, is door Sint Maarten en de minister van Justitie prioriteit gegeven aan het fonds. Met name de uitvoeringsagenda welke sinds april 2021 elk kwartaal wordt opgesteld ziet de Raad als een stok achter de deur in termen van niet alleen het bewerkstelligen van daadwerkelijke opvolging van de aanbevelingen maar ook in het kader van de gewenste aandacht voor en voortgang van de opvolging in dat kader. Voor het fonds betekent dit concreet dat de aanbevelingen zijn vertaald in beoogde resultaten en deze worden voorzien van een tijdpad. De Raad merkt wel op dat het behalen van termijnen niet alleen voor het ministerie van Justitie, maar voor verschillende andere ministeries een knelpunt is. Dit geldt ook voor het onderwerp CF. Het ligt dan ook vaak niet aan onwil om een bepaalde termijn te behalen, maar aan reeds op voorhand bekende omstandigheden in de praktijk. Dit leidt echter wel tot begrijpelijke frustraties en onbegrip bij de betrokken partijen.

¹⁴ Het compliance percentage als indicator wordt berekend door aan elke opgevolgde aanbeveling 1 punt, elke deels opgevolgde aanbeveling een ½ punt en aan een niet opgevolgde aanbeveling geen punten toe te kennen. Vervolgens wordt het aantal toegekende punten gedeeld door het totale aantal aanbevelingen en vermenigvuldigd met 100 om op het compliance percentage uit te komen.

De Raad wijst daarom op het belang van het afspreken van realistische(re) termijnen en goede motivering daarvan, zodat de gemaakte afspraken tijdig kunnen worden nagekomen.

De Raad wijst erop dat zijn vijf aanbevelingen, waarvan het merendeel is beoordeeld als niet opgevolgd, met elkaar samenhangen. Dit geldt met name voor de ontwikkelingen met betrekking tot de drie trajecten (wijziging wetgeving en het opstellen van het beleidsplan en het handboek). Als deze eenmaal voltooid zijn, verwacht de Raad dat de andere twee aanbevelingen, over de administratie/registratie en het geven van bekendheid aan het fonds, ook relatief snel afgerond kunnen worden. De Raad merkt echter wel op dat ondanks het feit dat de wil er is om de aanbevelingen uit te voeren, het moeizaam verlopen van de trajecten van invloed blijven op de voortgang van de opvolging van de andere aanbevelingen. Dat financiën een knelpunt zijn, is een feit van algemene bekendheid. Echter meent de Raad dat met name de benodigde apparatuur voor de administratie op relatief eenvoudige wijze geregeld moet kunnen worden.

Voorts is de Raad van mening dat de samenwerking tussen alle betrokkenen versterkt zou kunnen worden door meer concrete afspraken te maken, bijvoorbeeld op het gebied van het doorstorten van gelden.

Gezien de beperkte capaciteit bij het ministerie vindt de Raad het goed dat de samenwerking is gezocht door de SOAB in de arm te nemen. Daardoor hoeft het ministerie niet steeds opnieuw het wiel uit te vinden. Dit kan de voortgang ten goede komen.

De Raad wees al eerder op het belang van het vervullen van bepaalde (essentiële) functies. De functie van hoofd Justitiële Zaken is al geruime tijd vacant. De Raad wijst hier – mede gezien het benodigde dagelijkse beheer van het fonds - op de noodzaak om deze functie op de kortst mogelijke termijn te vervullen. Zeker gezien alle aanstaande veranderingen vanwege de verschillende trajecten voor het fonds.

De Raad is op basis van het voorgaande van mening dat het grootste deel van de aanbevelingen op kortst mogelijke termijn, wél zal zijn opgevolgd. Zeker als het wetgevingstraject geprioriteerd wordt. Prioritering en blijvende aandacht zijn namelijk belangrijke voorwaarden, zeker gezien het reeds verstreken tijdsbestek. De Raad stelt in de tussentijd voor om de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stop te zetten in afwachting van afronding van de ingezette trajecten. De Raad zal de ontwikkelingen blijven monitoren.

3.2 Aanbeveling

De Raad heeft met zijn tweede vervolgonderzoek inzicht gegeven in de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen in het kader van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Op basis van het voorgaande herhaalt de Raad zijn eerdere aanbeveling aan de minister van Justitie: *Geef uitvoering aan de vijf nog niet (geheel) ter hand genomen aanbevelingen van de Raad en stel de daarvoor benodigde middelen op de kortst mogelijke termijn beschikbaar. De Raad stelt in de tussentijd ook voor om de (aanvragen voor) financiering van (nieuwe) projecten tijdelijk stop te zetten in afwachting van afronding van de ingezette trajecten.*

Overzicht stand van zaken aanbevelingen

Aanbevelingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds aan de minister van Justitie	Status 2021	Status 2022
Voer de uit de Landsverordening criminaliteitsbestrijdingsfonds voortvloeiende wettelijke verplichtingen consequent uit. Geef daarbij in ieder geval opvolging aan de reeds door de Raad gedane aanbevelingen ten behoeve van het fonds. Dit betreft: "Voeg bij indiening van de jaarlijkse begroting een beleidsplan waarin projecten zijn vermeld die in aanmerking komen voor financiering uit het criminaliteitsbestrijdingsfonds" en "Leid het daartoe, dat een stuurgroep misdaadbestrijding wordt opgericht en betrek deze bij het beheer van het criminaliteitsbestrijdingsfonds".	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Stel actueel beleid op ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Betrek daarbij criteria, processen en procedures met betrekking tot de aanvraag, de behandeling, de toekenning en (de motivering van) beslissingen ten aanzien van projecten en indien relevant benodigde definities.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Leg ter beperking van risico's ten aanzien van oneigenlijk gebruik en misbruik van gelden uit het fonds regels en waarborgen vast in een Landsverordening.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd
Zorg dat de fysieke en digitale administratie/registratie ten aanzien van indiening, beoordeling, toekenning en betaling van projecten volledig is en zorg dat de bijbehorende procedures en bescheiden, voortvloeiende uit de geldende wetgeving en beleid, worden nageleefd en tijdig worden verkregen.	Deels opgevolgd	Deels opgevolgd
Draag zorg dat alle vorderingen ten behoeve van het criminaliteitsbestrijdingsfonds worden (terug)betaald.	Opgevolgd	-
Geef meer bekendheid aan het criminaliteitsbestrijdingsfonds.	Niet opgevolgd	Niet opgevolgd

Bijlage 1: Stand van zaken aanbevelingen



2021/2022 Stand van zaken aanbevelingen rapport Criminaliteitsbestrijdingsfonds					
Onderwerp aanbeveling	Categorie aanbeveling ¹⁵	Primair financiële actie/ primair andere niet financiële actie ¹⁶	Opvolging 2021	Primair verantwoordelijk voor actie ¹⁷	Stand van zaken > 2022
1. Wettelijke verplichtingen LV CF	Beleid	Primair financieel	Niet opgevolgd	Ministerie van Justitie	Niet opgevolgd
2. Opstellen beleid	Beleid	Primair andere niet financiële actie	Niet opgevolgd	Ministerie van Justitie	Niet opgevolgd
3. Opstellen LV	Wettelijk kader	Primair andere niet financiële actie	Niet opgevolgd	Ministerie van Justitie	Niet opgevolgd
4. Administratie / registratie	Werkprocessen	Primair andere niet financiële actie	Deels opgevolgd	Ministerie van Justitie	Deels opgevolgd
5. Vorderingen	Handhaving & compliance	Primair financieel	Opgevolgd	-	-
6. Bekendheid fonds	Service & communicatie	Primair andere niet financiële actie	Niet opgevolgd	Ministerie van Justitie	Niet opgevolgd
Total compliance %¹⁸			25%		25%

¹⁵ Ter indicatie zijn de aanbevelingen door de Raad in zijn database onderverdeeld in categorieën om wat meer inzicht te geven in de afzonderlijk individuele aanbevelingen.

¹⁶ Alhoewel alle aanbevelingen (vrijwel) altijd financiële gevolgen hebben, meent de Raad dat hierin ten behoeve van de opvolging van de aanbevelingen onderscheid kan worden gemaakt door deze in te delen in aanbevelingen die daadwerkelijk primair financiële actie vereisen en aanbevelingen die primair andere dan financiële acties vereisen.

¹⁷ Overeenkomstig de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving zijn alle aanbevelingen formeel gericht aan de minister van Justitie. Voor een aantal aanbevelingen geldt dat opvolging primair afhankelijk is van actie van het ministerie (de minister van Justitie). Voor andere geldt dat opvolging vooral afhankelijk is van actie van de betreffende organisatie(s) zelf.

¹⁸ Het compliance percentage als indicator wordt berekend door aan elke opgevolgde aanbeveling 1 punt, elke deels opgevolgde aanbeveling een ½ punt en aan een niet opgevolgde aanbeveling geen punten toe te kennen. Vervolgens wordt het aantal toegekende punten gedeeld door het totale aantal aanbevelingen en vermenigvuldigd met 100 om op het compliance percentage uit te komen.

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving

Juancho Yrausquin Blvd 26, Unit 3G | Philipsburg | Sint Maarten

info@rrh-sxm.org

www.raadrechtshandhaving.com

November 2022